

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1229

Vragen van het lid **Wörsdörfer** (VVD) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over *het bericht dat ondernemers schrikken van de Brexit* (ingezonden 17 december 2018).

Antwoord van Staatssecretaris **Keijzer** (Economische Zaken en Klimaat), mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de Staatssecretaris van Financiën (ontvangen 18 januari 2019).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Ondernemers schrikken van Brexit»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u vergelijkbare signalen ontvangen van een toename van vragen over de Brexit van verontruste ondernemers, bijvoorbeeld via het Brexitloket, de Kamer van Koophandel, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) of andere informatiepunten?

Antwoord 2

Het lijkt erop dat de blijvende onzekerheid over de vorm en timing van uittreding van het Verenigd Koninkrijk (VK) uit de Europese Unie steeds meer ondernemers wakker schudt. Het Brexit-loket, in gezamenlijk beheer door de RVO.nl en de Kamer van Koophandel, (KvK) laat een toename van het aantal vragen zien de afgelopen maanden. Dit komt overeen met het beeld dat naar voren komt uit recente peilingen van de KvK, waaruit blijkt dat steeds meer bedrijven zich aan het voorbereiden zijn².

Vraag 3

Kunt u aangeven hoeveel ondernemers de verschillende Brexit-informatiepunten inmiddels hebben geraadpleegd en kunt u een inschatting geven hoeveel ondernemers nog onvoldoende voorbereid zijn op de Brexit?

¹ Algemeen Dagblad, 12-12-2018

² <https://www.kvk.nl/advies-en-informatie/internationale-handel/brexit-nieuws-voor-ondernemers/driekwart-van-de-ondernemers-niet-goed-voorbereid/>

Antwoord 3

Het Brexit-loket (www.brexitloket.nl) is direct na het referendum opgericht, en per januari 2018 overgezet naar beheer door RVO.nl en KvK. In maart jl. is de Brexit Impact Scan gelanceerd. Sinds eind mei jl. wordt campagne gevoerd om ondernemers op de Brexit Impact Scan en het overige instrumentarium, zoals Brexit vouchers, te wijzen. Dit heeft geleid tot bijna 65.000 bezoeken aan het Brexit-loket en 36.000 ingevulde Brexit Impact Scans. De verschillende door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) medegeorganiseerde stakeholdersbijeenkomsten sinds het referendum hebben meer dan 7500 bezoekers getrokken, waaronder vele vertegenwoordigers van brancheorganisaties en andere koepels.

Onderzoek uitgevoerd door Kantar Public afgelopen zomer laat zien dat de helft van de ondernemers met een economische relatie met het VK zich in meer of mindere mate voorbereidt op de Brexit; 18% doet dat goed, 32% in mindere mate³. In het eerste kwartaal van 2019 wordt een vervolgonderzoek gedaan.

Vraag 4

Kunt u gezien uw uitspraak dat slechts 20% van de ondernemers zich daadwerkelijk voorbereidt op de Brexit⁴ aangeven welk percentage van de circa 35.000 ondernemers, die nog geen ervaring hebben met het zakendoen met een derde land en wél zakendoen met het Verenigd Koninkrijk, een EORI-nummer hebben aangevraagd? Wat is het oordeel van de u over dit percentage?

Antwoord 4

De Douane constateert dat de laatste maanden door deze groep ondernemers relatief weinig aanvragen voor een EORI-nummer (Economic Operators Registration and Identification, het verplichte identificatienummer) zijn gedaan. Daarbij heeft het aantal aanvragen niet alleen betrekking op de voor de Douane onbekende ondernemingen die nu wel zaken doen met het VK, maar ook op ondernemingen die nu een VK EORI-nummer hebben. Nummers afgegeven in het VK komen bij een no deal Brexit per 30 maart 2019 te vervallen. Logistieke dienstverleners gaan er vanuit dat de groep van 35.000 voornamelijk de weg van de douane-expediteur zal kiezen en bij eerste aangifte automatisch een EORI-nummer verkrijgt. Een EORI-nummer is niet alleen nodig als de ondernemer douaneaangifte doet of laat doen, maar ook wanneer de ondernemer een vergunning bij de Douane aanvraagt. Het voorbereiden op de Brexit is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de ondernemer zelf; het niet tijdig starten met de voorbereidingen is zorgelijk. Vandaar dat vanuit de overheid zeer sterk wordt ingezet op het verstrekken van informatie en voorlichting.

Vraag 5

Kunt u aangeven welke extra inspanningen worden ondernomen om de ondernemers die nog geen EORI-nummer hebben aangevraagd, maar na 29 maart 2019 wel zaken doen met het Verenigd Koninkrijk, actief te benaderen via bijvoorbeeld de Kamer van Koophandel, de douane of de Belastingdienst?

Antwoord 5

Vanuit de overheid start eind januari een brede publiekscampagne, onder meer gericht op ondernemers. Voor ondernemers is de kernboodschap om bijtijds voor te bereiden op alle mogelijke uitkomsten van Brexit, waaronder een no deal scenario, bijvoorbeeld door de Brexit Impact Scan te doen. De uitkomsten van de Brexit Impact Scan wijzen op de benodigde stappen die een ondernemer kan nemen om zich voor te bereiden op Brexit, waaronder het aanvragen van een EORI-nummer en mogelijk relevante vergunningen. Ook wordt in de scan gewezen op de website van de Douane, waar wordt benadrukt dat een goede voorbereiding tijd kost en waar een stappenplan

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/09/03/onderzoek-naar-beleving-onder-burgers-en-bedrijven-over-brexit>

⁴ <https://metaalunie.nl/Details/2018/10/30/Staatssecretaris-Mona-Keijzer-in-M-T-Ondernemers-onderschatten-Brexit>

voor ondernemers beschikbaar is, met als eerste stap de noodzaak tot het verkrijgen van een EORI-nummer.

Daarnaast loopt van oktober 2018 tot april 2019 een campagne vanuit de Douane die zich specifiek richt op MKB-ondernemers in een aantal branches waarvan bekend is dat er veel met het VK wordt gehandeld. De campagne maakt gebruik van de branche-kanalen en media van deze branches én kent een toolkit voor ondernemers. Tevens worden de zakelijke social media kanalen van de Douane ingezet om deze ondernemers te bereiken. Dit alles stuurt onder meer op het tijdig aanvragen van een EORI-nummer als belangrijke stap om voorbereid te zijn op Brexit.

Vraag 6

Ziet u nog ruimte om extra inspanningen te leveren, bijvoorbeeld via de RVO, om gericht ondernemers te wijzen op de noodzaak zich voor te bereiden op de gevolgen van Brexit? Zo ja, bent u bereid hier nog eens een impuls aan te geven?

Antwoord 6

Er bestaat momenteel een breed instrumentarium (Brexit-loket, Brexit Impact Scan, Brexit Vouchers) om bedrijven voor te lichten over de gevolgen van Brexit en de benodigde voorbereidingen hierop. Om zo veel mogelijk ondernemers te bereiken wordt hierin nadrukkelijk de samenwerking met het georganiseerd bedrijfsleven gezocht. Zo wordt met VNO-NCW samengewerkt ten behoeve van de hulpbijbrexit-website, en met MKB-Nederland voor de «Brexit Buddies» (ondernemers die ondernemers informeren). Juist de samenwerking via de koepels en brancheorganisaties wordt ook geïntensiveerd om steeds meer ondernemers te bereiken.

De afgelopen maanden zijn in samenwerking met de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking meerdere studies verricht naar de ervaringen van ondernemers om te leren over hun beweegredenen om zich wel of niet voor te bereiden op Brexit. De uitkomsten hiervan hebben geleid tot een intensivering van de huidige inzet. Zo wordt voor het eerste kwartaal van 2019 een publiekscampagne voorzien om het bedrijfsleven extra te stimuleren zich voor te bereiden in de laatste maanden voor Brexit. Ook wordt de capaciteit van het Brexit-loket uitgebreid om de verwachte stijging van het aantal vragen in aanloop van 29 maart 2019 te kunnen bedienen.